

Confiança en Catalunya

MARINA GELI, Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

EL PUNT, dimecres, 16 de gener de 2008

Catalunya està, probablement, en un dels moments més importants de la seva història, però els canvis tan ràpids, demogràfics i sociològics, i l'impacte de la globalització la fan sentir fràgil i insegura

Catalunya ha sofert un canvi extraordinari els darrers trenta anys, en població, en renda, en activitat econòmica, en serveis, en igualtat d'oportunitats, entre altres àmbits, que l'han situat entre els països més desenvolupats. Segons els càlculs realitzats des de l'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya), l'índex de desenvolupament humà (IDH) de Catalunya se situa en el divuitè lloc (l'Estat espanyol, en el tretzè lloc).

Però aquest no és l'únic indicador que mostra aquesta transformació. L'estudi Economia catalana de Caixa Catalunya situa el nivell de renda disponible neta per capita de Catalunya per sobre de la mitjana de l'Estat espanyol i al nivell d'estats com ara Bèlgica i Itàlia. En aquest mateix estudi es mostra com Catalunya es troba en el grup de països amb una distribució més igualitària que la mitjana de la UE-25 i la UE-15.

Catalunya està, probablement, en un dels moments més importants de la seva història, però els canvis tan ràpids, demogràfics i sociològics, i l'impacte de la globalització la fan sentir fràgil i insegura. En deu anys s'han incorporat a Catalunya un milió d'estrangers d'arreu del món, d'Àfrica, d'Iberoamèrica, de l'est d'Europa i d'Àsia, a causa d'un mercat laboral que ha cridat molta mà d'obra poc qualificada en el sector

primari, agroalimentari, de construcció i serveis. Aquest fenomen va anar acompanyat d'una davallada de la natalitat a partir de finals dels setanta que va fer que no hi hagués prou joves en el mercat laboral. Això ha fet de Catalunya un país més plural, a nivell lingüístic, cultural, religiós i social. Una de les conseqüències, tanmateix, ha estat que els serveis bàsics han esdevingut insuficients.

El país real

El catalanisme sobiranista dels darrers anys del pujolisme i de CiU (entre el 1995 i el 2003) no va interpretar el país real i, sobretot, no va iniciar les reformes necessàries per adaptar el país als canvis. A partir del 2003, amb el primer govern presidit per Pasqual Maragall, i ara continuat pel president José Montilla, s'estan realitzant les inversions necessàries en tots els àmbits deficitaris. Entre el 2004 i el 2007 es va doblar la inversió (16.472 milions d'euros) realitzada des de la Generalitat respecte a la inversió feta entre els anys 2000 i 2003 (8.035,8 milions d'euros). A aquest fet, s'hi ha d'afegir l'increment en aquest mateix període de les inversions realitzades des de l'Estat a Catalunya, que han passat de 324 milions d'euros el 2003 a 675,7 milions d'euros el 2007, més del doble.

Pel que fa a les inversions en l'àmbit de la salut realitzades des del govern de la Generalitat, la tendència és també clarament ascendent; entre el 2004 i el 2007 les inversions s'han incrementat un 95,14% respecte al període 2000-2003. Aquest increment de les inversions es reproduïx en tots els àmbits quan comparem els pressupostos del 2003 i els del 2008; per exemple, el d'educació (64,07%), el d'habitatge (67,78%), el social (23,8%) i el de medi ambient (349,18%), entre

d'altres. Quatre anys són insuficients, però els canvis ja s'han iniciat. En vuit anys els resultats ja seran evidents per refer la Catalunya descapitalitzada. Però més enllà dels debats pressupostaris, la gran pregunta és per què el catalanisme sobiranista de CiU no va liderar el país en la dècada dels anys noranta i principi del segle XXI. Tenia un projecte esgotat després de tants anys, no renovat, al costat de la necessitat de pactar amb el PP, votant la investidura de José María. Aznar. Segurament hi havia, ja llavors, una necessitat de tornar a la societat o de compartir el catalanisme, deixant de patrimonialitzar-lo i de negar als altres també la representativitat de la Catalunya més plural que mai. L'exercici del poder i dels líders també havia canviat, i el lideratge indiscutible del president Pujol ja no era suficient. Sense potser ser-ne conscients, Pasqual Maragall i ara José Montilla, i els governs catalanistes i d'esquerra, han iniciat un camí que permet un catalanisme més societari, que parla més dels problemes de la gent i que permet expressar-se amb fórmules i veus molt diverses, tornant al que el catalanisme havia estat a principi del segle XX, és a dir, més econòmic, cultural i social que estrictament polític. Hem començat el vint-i-uncentisme?